

§. si quis ita. ff. de verb. ob. vbi si dico promittis
centum, tu das quid nisi exponitur promitto, ite
nonne videmus in §. si scriptum in §. item ver-
borum, supra de inutilibus stipu. in l. sciendum. ff.
de verbo. obligat. vbi si reperiatur aliquem pro-
mitisse, interpretatur a iure consulo quod omnis
tolerantia interuenierit, melior text. in l. fin. C. de
inutilibus, stipu. vbi Imperator expresse stipu. in-
terpretatur, nam dicunt ibi quod olim stipu. non
valebat qua quis promitterebat cum moteretur fa-
cere adiudicium, tanquam videatur impossibile
tali momento temporis adimplere promissa, i-
deo Imperator corrigit ius antiquum & dicit no-
bis discentientibus sensum contrahentium, veri-
simile videtur contrahentes voluisse promitten-
tes & suos heredes obligari, ecce igitur quod Imper-
ator ex verisimili, & sic ex coniecturis inter-
pretatur mentem contrahentium, & sic non est
ita rigidus prout Gome. credit. & in infinitis lo-
cis idem facit Imperator in §. post mortem. supra
de inutil. stipu. vbi Angel. ex eo confirmat in stipu.
esse admittendam interpretationem, ac exten-
sionem, * Gome. non obstat. l. in vnu quia etiam in
stipu. recedimus a vi verborum, ex mente con-
trahentium. l. fin. cum simili. C. quae res pignori
obligari. * Benin. Dixit ut proxime dixi. * Gome.
† non obstat etiam id quod dicebatur, quod illa
regula, quod indefinita æquipollent vniuersali,
ex benignitate, pro cedit in indefinita hominis,
securis in indefinita legis, quia hoc concludenter
non probatur ex his quae ab ipsis pro hoc fuerunt
allegata, cum inter legem, & hominem, isto casu
non videatur differentia, quia verba testatoris
sunt lex. §. disponat. ut. de nup. tamen indefinita
prolata à testatore non æquipollent nisi ex be-
nignitate, adeo quod ex his paræ falsum dictum
est. hic. * Ben. sed certè probant concludenter
auctoritates allegare, quod tamè procedat in in-
definita hominis, vt Bart. in d. l. si pluribus qui ex-
prese dicit, quod indefinita æquipollent vniuer-
sali, si sunt legis, omnia ex proprietate sermonis,
sed si sunt hominis ex interpretatione, idem tenet
Iacob. de nigris, in l. §. si quis ita. nu. 76. ff. de ver.
oblig. & quam plures alij, nec obstat quod dice-
bat Gome, quod voluntas homini, vt testatoris
est lex, quia licet sit verum hoc vt est tex. in l. ser-
vius ac lege de manumissionibus, & sit validum
argu. de lege ad testatorem, vt tradit Euseb. lat.
in loco, à lege ad testatorem & Petrus Mateci. in l.
filium quem habentem. C. familiæ. exciscundæ.
Rui. in l. j. §. hoc dictum, num. 69. ff. de noui ope.
nuc. Ambro. de opio. in l. filius familias. §. Diu.
ff. delega. j. quia illud est verum secundum modernos. in d. §. Dni. quod voluntas testatoris est lex. in
eo casu de quo ibi in §. disponat, & non semper
& non in omnibus procedit & præstet vbi a-
dest diuersa ratio, prout in casu nostro quia om-
nis lex est facta à legislatore, vt æquipolleat vni-
uersali. §. quibus in fin. j. constitut. C. & C. de iu-
sti. Confirmando. §. si quæ adeo quod lex omnis
debet æquipolleat vniuersali, alias Imperator es-
set contrarius, sed in testatore non reperiatur
quod mens sit quod æquipolleat vniuersali eius
oratio, sed videmus quod mens testatoris est,
quod in particularibus potius eius dispositio
procedat. §. j. supra de vulga. substituo. cum simili.
præterea dato quod dispositio legis & testato-
ris æquiparetur, tamè in iure non potest repe-
T. de actione.

titi alia dispositio hominis quam testatoris, certe
sic. vt donantis, vendentis, vel aliter disponentis,
que dispositio non equiualeat legi, vt est glo. nota.
in l. j. C. de his quibus vt indignis. Et tu. in d. §. hoc
dictum, Alexander. in ea demum. C. de colla-
tio. moderni in additio. ad Bart. in d. l. j. adeo quod
non est verum dictum Iason. esse falsum, imo
ratione istius medij puto posse saluari. † nec ob-
stat id, quod dixi de statuto, quod est lex, & ta-
men ex interpretatione indefinita æquipolleat v-
niuersali, vt tradit Bart. in d. l. omnes populi,
num. § 7. & latius Cagn. in l. j. de regu. iu. quia sta-
tuta differunt a lege generali, & communi, vt
per Cagno. ibi nam statuta sunt quid facti. ll. sunt
quid iuri, cap. j. de constit. in vj. nec obstant ad-
ducta per modernos, in d. rubri de no. oper. nun.
& primo quod lex in vnu sit situata sub tir, deno-
tante proprietatem quia est tit. de verb. signi. po-
nens de propria, & non de impropiâ significâ.
20 T quia imò credendum est, quod de omni signifi-
ibi loqui velit, cum sit necessaria virtus, & re-
ipsa videamus in illo titu. etiam impropiam, &
largam signif. inscri. vt ecce in l. liberorum, filij
appellatione veniunt largè descendentes, sed pro-
priè strictèque non veniunt. §. fin. supra qui testa-
mento tutores pati possunt, item quam impro-
pria significatio possit, ponitur in l. interdum, vt
continat proprietatem, præterea appellatione
actionis largissimè & impropiè venit officium
iudicis, vt dicimus. infra eodem in principio ta-
men in l. actionis dicitur, actionis verbo ipsum
contineri, † nec obstat lex placet, quia ibi sumus
in favorabilibus, & cum dicatur indefinita æqui-
pollere vniuersali, & non dicatur an ex propriate,
vel ex benignitate, credendum est, ex benignitate,
cum sumus in materia favorabili, præterea
clarum est ibi, ex benigna interpretatione intel-
ligi, quia sumus in dispositione hominis. † nec
obstat lex cum interuectes quia ibi loquitur ex
benignitate, vt patet ibi humaniore sententiam.
item iura & auctoritates ab isto adductæ non
probant, & dato quod probarent pro las. faciūt.
* Gome. vel possint reduci ad concordiam
Bart. & Iaf. & Soc. in d. l. secunda. hoc modo vt
dicamus † quod op. Bart. procedat, quando af-
firmatiuè sit prolata indefinita, op. Iaf. quando
sit prolata, negatiuè, quo casu indefinita æquipolle-
t vniuersali ex proprietate sermonis, vt tradit
Fulgo. in l. iuris gentium. §. sed si fraudandi. ff.
de pacis. cum simil. * Be. idem sentiunt mod-
erni in additio. ad deci. in capitulo nam si con-
cupiscentiam de constitut. & pro hac distinctione
facit tex. in l. si pluribus de lega. j. qui loquitur
per indefinitam affirmatiuam, & æquipolleat
vniuersali non ex propria significâ, sed potius ex
impropriâ, quia dicit s. quis dixerit, hæres meus
damna est dare centum, inquit tex. videntur
omnes heredes grauati, † verbum videtur, de-
notat impropietatem. Iaf. in l. naturaliter in princ.
ff. de acquir. pos. Barbatia. in addit ad Bart. in l. sin-
gularia. ff. si cert. pet. latissimè Tiraq. in terra. con-
fangu. §. l. glo. 2. no. 2. Bart. in l. nemo. ff. de restit.
in integrum Bal. in l. in testamēto. C. de testamē-
to militis, & in l. sororem in fi. C. de his quibus vt
indignis Bart. in l. si duo. ff. de acquirent. hæredi. in
l. si qui pro emptore. ff. de vnu Capio. & in l. li-
cer. §. id est ff. de pecul. & in d. l. natura liter in prin-
& in l. quidam tamen. §. si arbitr. ff. de receperis